

Pravda jako ne-jsoucno

Pravda je ne-předmět, ne-jsoucno – nemůže být identifikována s ničím trvalým, natož věčným. Pravda má ovšem vztah k času, ale ne takový, že by se sama děla, tj. že by měla svůj čas, nýbrž že je sama jakoby v pohybu – přichází. Ale nepřichází jako totožná, nýbrž přizpůsobena adresátům. To, že se obrací na své adresáty a do jejich konkrétní situace, neznamená, že její ‚změny‘ by měly nějakou vlastní kontinuitu, že by její proměny bylo možno popsat nebo popisovat – nemá přece žádný ‚vnějšek‘, žádnou ‚předmětnost‘. Odpovídat na nepředmětné výzvy pravdy je možno jen tak, že podnikneme něco na proměnu svého okolí, tedy kusu světa, ale proměnu za účelem nápravy toho, co je nepravé, a pro uskutečnění toho pravého. A je to právě pravda, která rozhoduje a určuje, co to je to pravé a co naopak to nepravé. Není to tak, že pravda chce být napodobována, že se chce stát předmětnou normou toho, co je pravé a co má být. Je to jenom světlo, které vyjevuje nepravost jsoucího a nepředmětně vyzývá k nápravě. Vnímavost vůči pravdě (citlivost pro její nepředmětné výzvy) musí proto předcházet změně virtuálního dění v pravé; buď mu předchází nebo vzniká zároveň s tímto přechodem. Pravda je v tomto smyslu naprosto nezávislá na tom, došlo-li už k vytvoření příslušného subjektu či nikoliv (je platná i pro virtualitu.)

(Písek, 190607-2.)